

Våra nya religioner: del 3 Alltid uppkopplad

Jag tar min morgonpromenad och passerar en tonårstjej på hästrygg. Hon har för länge sedan slutat rida. Nu åker hon häst, förströdd och fullt upptagen med att sms:a kompisarna. Hästen ser trött och moloken ut. Inte undra på eftersom han är lurad ut till hagen. Meningen var väl att han skulle få springa, hoppa och visa på alla sina konster. Nu får han instället bära på något som han tror är en säck med hö. En viljelös påse som sitter på hans rygg och låter sig bli buren runt. Inte nog med det. Hästen är en försmådd kärlek och reducerad till ett ting som placeras i stallens box. Är det här att leva, tänker jag och börjar bli lika deppig som hästen.

En god vän till mig skulle hjälpa sin bonusson att bygga ett eget krypin på gården. De började sju på morgonen och redan efter tjugo minuter började det pipa i grabbens telefon. Instinkten gjorde att han släppte plankan och började sms:a. Under dagen fick han hundratals sms som han också svarade på. ”Jag ska bra” var ett mantra som ständigt upprepades. Efter tre dagar var tålmodet slut och plankorna blev liggande orörliga. De hade inte drabbats av trädröta utan av sms döden, plankorna förvreds och började ruttna. Jag blev informerad om att grabben sms:ar 5 – 8 tusen sms per år, eller var det per månad?

Jag är på en lunchrestaurang. Vid de fem närmaste borden sitter en person vid varje bord. De håller alla en smartphone i vänster hand och stoppar in mat med högerhanden. Ingen äter utan skyfflar in födan mekaniskt och stirrar på displayen. Om jag var kock på stället så skulle jag slänga ut samtliga och hänvisa till en burk fiskbullar eller ett näringspill. Ingen vid borden hör eller ser någon annan. Kärleken finns inne i telefonen.

Så var det den där gången vid begravningen när en morfar skulle begravas. Barnbarnet, en elegant och vacker tonårstjej, kom fram till kistan för att säga adjö. I vänster hand hade hon sin mobiltelefon och i den högra höll hon en stor röd ros. Jag drabbades av panik. Tänk om det nu ringde i telefonen, skulle hon då svara? Vi klarade oss igenom hotet om upplösning av andaktens stillhet. Sedan dess ber jag alla att stänga av ”helvetesmaskinerna” vid begravningar. Den mänskliga värdigheten har bytts ut mot tron på tillgänglighetens betydelse. Det går ju inte att missa något, tänk om kompisarna blir sura om man inte svarar. Då får man inte vara med i gänget om man avstår från den senaste uppdateringen.

Jag tänker på Joel som blev 95 år och tio år innan han dog fick jag intervjua honom om utvekingen i byn. Han kom ihåg hur det var innan telefon kom till var mans hem. Då fick man använda ”apostlahästarna” för att gå granngårds och prata, dricka kaffe och göra upp affärer och planer om arbete. Sedan kom telefonen och då behövde ingen gå till den andre för att prata. Det gick fortare att prata i telefon. Så det blev mindre prat och alla fick tid över till annat. Var och en började sköta sitt. Sedan kom osämjan, skvallret och smutskastningarna. Det var som ett tomrum som skulle fyllas upp med baktaleriet. Telefonen gjorde att vi inte behövde se varandra i ansiktet längre. Då gick det bra att vara oärlig och ljuga på varandra. Människorna blev ansiktslösa när de inte behövde stå ansikte mot ansikte med varandra. Telefonen gav möjligheter att göra varje individ utbytbar. Till slut behövde ingen någon annan i byn. Alla blev sig själva nog, bara det att en öken av ensamhet drog in i husen. Vår oförmåga att tala med varandra, när vi står ansikte mot ansikte, skapar panik och flykt.

Den nya religionen innebär ständig uppkoppling mot Guden på nätet. Låt oss be, ursäkta, jag menar, slutpratad, nu sms:ar vi istället. ”Va, har du inte den senaste modellen?”

*Per-Arne Bengtsson, präst i Svenska kyrkan
mejl: per-arne.bengtsson@svenskakyrkan.se*